

Kulturdepartementet

Brottsförebyggande rådet
Box 1386
111 93 Stockholm

Uppdrag till Brottsförebyggande rådet att genomföra Politikernas trygghetsundersökning

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Brottsförebyggande rådet att kartlägga omfattningen av hot, våld och trakasserier som politiskt förtroendevalda har utsatts för under mellanvalsåret 2016. Resultaten ska så långt som det är möjligt jämföras med resultaten från de kartläggningar som Brottsförebyggande rådet tidigare har genomfört som avser 2011, 2012 och 2014 och som myndigheten har redovisat i rapporten Politikernas trygghetsundersökning.

Brottsförebyggande rådet får för uppdragets genomförande under 2016 använda 500 000 kronor. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 1, anslag 6:1 Allmänna val och demokrati, anslagspost 20 – del till Kammarkollegiet. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet senast den 1 oktober 2016.

Brottsförebyggande rådet ska redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Kulturdepartementet, med kopia till Justitiedepartementet) senast den 9 november 2017. Redovisningen ska lämnas i form av en rapport som ska innehålla en analys med tillhörande kommentarer. Tillsammans med rapporten ska en ekonomisk redovisning lämnas. Medel som inte förbrukas ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 9 november 2017.

Skälen för regeringens beslut

Det finns i dag tydliga tecken på att tonen i det offentliga samtalet hårdnar. Därför aviserade regeringen i budgetpropositionen för 2016 (prop. 2015/16:1, utg.omr. 1) en handlingsplan för att förebygga hot mot det demokratiska samtalet. I vårändringsbudgeten för 2016 (prop. 2015/16:99, s. 58) tillfördes medel till kunskapsinhämtning om växande hot och hat i samhället.

Hot och hat som riktas mot förtroendevalda i samband med deras politiska uppdrag är ett hot mot det demokratiska samtalet och i förlängningen ett hot mot demokratin.

Regeringen har tidigare gett Brottsförebyggande rådet i uppdrag att kartlägga omfattningen av hot, våld och trakasserier mot förtroendevalda (dnr Ju2011/08862/D, Ju2012/08491/KRIM, Ju2014/05282/D). Resultaten från den senaste kartläggningen visar att det fortfarande är en allt för stor andel förtroendevalda som är utsatta. Nästan tre av tio förtroendevalda uppger att de har utsatts för hot, våld eller trakasserier i samband med sitt politiska uppdrag under valåret 2014. Utsattheten får också konsekvenser. Totalt har en av fem av samtliga förtroendevalda påverkats av utsatthet eller oro för att utsättas för hot, våld eller trakasserier. Påverkan har t.ex. lett till att förtroendevalda har lämnat uppdrag, fattat ett annat beslut än vad som ursprungligen var tänkt, undvikit att engagera sig eller uttala sig i en fråga eller tvekat inför en åtgärd.

Kunskap om utsattheten för hot och hat hos förtroendevalda lägger grunden för ett effektivt förebyggande arbete. För att kunna följa och analysera utvecklingen av utsattheten för hot, våld och trakasserier hos förtroendevalda utgör rapporten Politikernas trygghetsundersökning ett viktigt kunskapsunderlag för regeringen. Kartläggningen som avser mellanvalsåret 2016 kommer att bidra till ökade möjligheter att göra jämförelser över tid och mellan olika aktörer som är centrala för det demokratiska samtalet. Mot denna bakgrund får Brottsförebyggande rådet i uppdrag att kartlägga omfattningen och utvecklingen av hot, våld och trakasserier som politiskt förtroendevalda har utsatts för under mellanvalsåret 2016.

Den totala kostnaden för uppdraget under 2016–2018 får uppgå till högst 1 880 000 kronor. Regeringen avser att besluta om medel även för 2017 och 2018 under förutsättning att riksdagen anvisar medel för ändamålet.

På regeringens vägnar

Alice Bah Kuhnke

Johanna Granfors

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Justitiedepartementet/KRIM
Justitiedepartementet/PO
Finansdepartementet/BA
Kammarkollegiet